

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHENSKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Tramś
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Ołdakowski
POWIAT SUWALSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/269/15

Warszawa, 22 czerwca 2015 r.

Szanowny Pan

Piotr Zgorzelski

Przewodniczący Sejmowej Komisji
Samorządu Terytorialnego i Polityki
Regionalnej

Szanowna Pani

Stanisława Prządka

Przewodnicząca Sejmowej Komisji
Sprawiedliwości i Praw Człowieka

Szanowni Państwo,

w załączeniu przesyłam uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej do projektu z druku 3338).

Z wyrazami szacunku

Dyrektor Biura
Związku Powiatów Polskich
Rudolf Borusiewicz
Rudolf Borusiewicz

Uwagi Związku Powiatów Polskich
do projektu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej
(sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej do projektu z druku 3338)

Poprawka nr 1

W art. 3 ust. 1:

1) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyłączeniem pism wszczynających postępowanie sądowe lub sądownoadministracyjne oraz pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym;”

2) skreśla się pkt 4.

Uzasadnienie

Nieodpłatna pomoc prawna objęta projektem ustawy powinna ograniczać się do etapu przedsądowego – zwłaszcza, że obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają uzyskanie pełnomocnika z urzędu już na etapie przygotowywania pisma wszczynającego postępowanie sądowe i sądownoadministracyjne. Zaproponowane rozwiązanie stanowi zagrożenie zarówno dla beneficjentów pomocy (przyznany im później pełnomocnik będzie musiał zmagać się z pismem przygotowanym przez kogoś innego), jak i z punktu widzenia systemu (przygotowanie rzetelnego pisma zajmie kilka godzin – wymagających zamknięcia na ten czas punktu porad).

Poprawka nr 2

W art. 3 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wyboru najbardziej adekwatnej do danego przypadku formy udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej dokonuje udzielający porady.”

Uzasadnienie

Obecne brzmienie ustawy może prowadzić do formułowania przez korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej żądań udzielenia porady w określonej formie, np. sporządzenia określonego pisma – nawet w przypadku, gdy obiektywnie nie ma ku temu podstaw. Należy zatem jednoznacznie przesądzić, że udzielający porady ma prawo ustalenia, która z form udzielenia porady jest najbardziej adekwatna w przedstawionym mu stanie faktycznym.

Poprawka nr 3

W art. 4 ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) która ukończyła 18 lat i nie ukończyła 26 lat, lub”

oraz po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) która ukończyła 65 lat,”.

Uzasadnienie

Związek Powiatów Polskich, dalej wyrażając wątpliwości co do racjonalności zaproponowanego w ustawie katalogu podmiotowego uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, zwraca szczególną uwagę na obecne brzmienie art. 4 ust. 1 pkt 5. Punkt ten obejmuje bowiem wszystkie osoby niepełnoletnie – grozi to przekształceniem się biur nieodpłatnych porad prawnych w biura pisania pozwów o podwyższenie alimentów.

Poprawka nr 4

Wariant 4a

W art. 19 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu corocznie określa, w drodze rozporządzenia, wysokość kwoty bazowej, nie niższą niż w roku poprzedzającym,

mając na względzie limity wydatków, o których mowa w art. 27, oraz potrzebę zapewnienia właściwej organizacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej.”

albo

Wariant 4b

w art. 19 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Obniżenie kwoty bazowej w stosunku do roku poprzedniego uprawnia powiat do proporcjonalnego ograniczenia czasu otwarcia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.”

Uzasadnienie

Obecne brzmienie ustawy nie daje gwarancji stałego poziomu finansowania zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Z roku na rok kwota bazowa może zostać drastycznie obniżona – bez obniżania standardu świadczenia usługi publicznej. Standard ten (np. czas otwarcia poszczególnych punktów) wynika bowiem z ustawy. Należy zatem wprowadzić rozwiązanie, które pozwoli na zachowanie proporcjonalności między środkami a zadaniami – albo poprzez ograniczenie możliwości obniżania kwoty bazowej, albo poprzez umożliwienie ograniczenia skali świadczenia usługi publicznej w takim przypadku.